

B.66

Düşünce Kontrol Yeteneği Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Hakan Sarıçam, İsmail Çelik

ÖZET

Bu araştırmada, Luciano, Algarabel, Tomás ve Martínez (2005) tarafından geliştirilen Düşünce Kontrol Yeteneği Ölçeğinin (DKYÖ) Türkçe'ye uyarlanması ve ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2016-2017 Öğretim Yılı sezonunda Ağrı ve Kütahya'da üniversitelerin farklı bölümlerinde öğrenim gören ve toplam 455 üniversite öğrencisinden oluşan 2 ayrı çalışma grubu üzerinde yürütülmüştür. Dilsel eşdeğerlik çalışmasında, DKYÖ'nün Türkçe ve İngilizce formlarında bulunan maddeler arasındaki korelasyon katsayıları .80 ile .89 arasında bulunmuştur. Faktör analizi sonucunda, DKYÖ'nün Türkçe formunun orijinal forma paralel tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Uyum geçerliği kapsamında, DKYÖ ile Tekrarlayıcı Düşünme Ölçeği ve Bilişsel Esneklik Envanteri (Gülüm & Dağ, 2012) arasındaki korelasyon hesaplanmış ve düşünce kontrolüne ilişkin literatür ile örtüşen bulgular elde edilmiştir. Düşünce Kontrol Yeteneği Ölçeği için hesaplanan güvenirlilik katsayısının .70'in üzerinde olduğu saptanmıştır. Madde analizi sonucunda, düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarının .30 üzerinde değiştiği ve %27'lik alt-üst grupların ortalamaları arasındaki farkların ölçekte yer alan tüm maddeler için anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, DKBÖ'nün Türkçe formunun üniversite öğrencilerinin düşünce kontrol becerilerini ölçmek amacıyla kullanılabilir ve geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Düşünce, Düşünce kontrol, Geçerlik, Güvenirlik

Kaynakça

Gülüm, İ. V., & Dağ, İ. (2012). Tekrarlayıcı Düşünme Ölçeği ve Bilişsel Esneklik Envanterinin Türkçeye uyarlanması, geçerliliği ve güvenilirliği. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 13, 216-223.

Luciano, J. V., Algarabel, S., Tomás, J. M., & Martínez, J. L. (2005). Development and validation of the Thought Control Ability Questionnaire. *Personality and Individual Differences*, 38, 997-1008.

Kurullar/ Committees

Kongre Onursal Başkanı / Honorary President of the Congress

Prof. Dr. Nevzat Tarhan - Rector of Uskudar University

Prof. Dr. Hasan Bacanlı

Kongre Başkanı / Head of the Organizing Committee

Assoc. Prof. Dr. Tayfun Doğan- Chairperson

Assist. Prof. Dr. Çiđdem Yavuz Güler- Chairperson

Düzenleme Kurulu / Executive Committee

Prof. Dr. Hasan Bacanlı

Prof. Dr. Sırrı Akbaba

Assist. Prof. Dr. Çiđdem Yavuz Güler

Assist. Prof. Dr. Asil Özdoğru

Psychotherapist F. Tuba Aydın

Psychological Counselor Fatmanur Erdoğan

Research Assist. Yelda İbadi

Psychologist N.M. Gözde Ceylan

Bilim Kurulu / Scientific Committee

Dr. Hasan Bacanlı

Dr. Sırrı Akbaba (Üsküdar University-TÜRKİYE)

Dr. Tayfun Doğan (Üsküdar University-TÜRKİYE)

Dr. Çiđdem Yavuz Güler (Üsküdar University- TURKEY)

Dr. Bengü Ergüner Tekinalp (Drake University-USA)

Dr. Tuđba Sarı (Abant İzzet Baysal Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Şerife Işık (Gazi Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Ali Eryılmaz (Eskişehir Osmangazi University -TURKEY)

Dr. Louise Lambert (Canadian University of Dubai, DUBAİ)

Dr. Nurlaila Effendy (Universitas Katolik Widya Mandala-ENDONEZYA)

Dr. Alireza Memarian (Iran Positive Psychology Network-İRAN)

Dr. Aşkın Keser (Uludağ Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Ahmed Abdel-Khalek, (Alexandria University-EGYPT)

Dr. Mehmet Engin Deniz (Yıldız Teknik University-TURKEY)

Dr. Polona Gradišek (University of Ljubljana, SLOVENIA)

Dr. Fredrike Bannink (HOLLANDA)

Dr. Ahmet Alkayış (Üsküdar Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Hüseyin Çalışkan (Sakarya Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Ömer Osmanoğlu (Üsküdar Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Meltem Narter (Üsküdar Üniversitesi-TÜRKİYE)

Dr. Tahsin İlhan (Gazi Osmanpaşa University -TURKEY)

Dr. Asil Özdoğru (Üsküdar University -TURKEY)

Dr. Didem Aydoğan (Hasan Kalyoncu Üniversitesi-TURKEY)

Dr. Abulfaz Süleymanov (Üsküdar Üniversitesi-TÜRKİYE)

Belge No: 303

Tarih: 12.06.2017

T.C.
ÜSKÜDAR
ÜNİVERSİTESİ

KATILIM BELGESİ

Sayın Hakan SARIÇAM

Üsküdar Üniversitesi tarafından 12.05.2017-14.05.2017 tarihleri arasında düzenlenen

II. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi ne katılarak

bu belgeyi almaya hak kazanmıştır.

Doç. Dr. Tayfun DOĞAN

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Nevzat TARHAN

Rektör